

BABS

Beratungsstelle für
ausländische Beschäftigte
in Sachsen

**A fekete munka
sokba kerülhet!**

HU

**A MUNKÁD.
A JOGAID.**

Beratung

Doradztwo

Poradenství

Counselling

Consiliere

Tanácsadás

A fekete munka jellemzői:

- Nincs munkaszerződés vagy van egy megállapodás a fekete munkáról (FIGYELEM = ÉRVÉNYTELEN!!!)
- A pénzt készpénzben fizetik ki; nem adnak hozzá bérszelvényt
- Nincs a betegsegélyző pénztártól biztosítási kártyád
- Nincs társadalombiztosítási azonosítószámod vagy adószámod

A fekete munka következményei a munkavállaló és a látszatvállalkozó számára:

- Nem fizetsz betegbiztosítási hozzájárulást = nincs biztosításod betegség esetén!
- Nem fizetsz társadalombiztosítási járulékokat (munkanélküli- és nyugdíjbiztosítás) = nem leszel jogosult I típusú munkanélküli segélyre, szociális juttatásokra és a jövőben nem vagy csak kevés nyugdíjad lesz!
- A fizetés, tiszteletdíj után nem fizetsz adót = adóelkerülés = büntetőeljárás veszélye!
- Nincs lehetőséged érvényesíteni a jogaidat a munkaadóval, illetve a megbízóval szemben.

A fekete munka és az illegális munkavállalás?

A fekete munkát az jellemzi, hogy a díjazás ellenében végzett munkát nem jelentik be a hatóságnál és a biztosítónál. A fizetés rendszerint készpénzben kézbe történik és nincs számla vagy másfajta bizonylat, amivel a tevékenységedet igazolhatnád. A munkaadónak vélt

előnyei származnak, mert megtakarítja az adókat és társadalombiztosítási járulékokat és senki nem ellenőrzi, hogy a munkajog törvényes előírásait betartja-e.

A munkavállaló azonnal megkapja a fizetését adólevonások nélkül. Mindkét oldal jelentős kockázatot vállal!

A fekete munka illegális és minden esetben szabálysértésnek minősül, sok esetben egyenesen bűncselekmény. Érvényes munkaszerződés sem jön létre, úgyhogy sem a munkaadó, sem a fekete munkás semmilyen jogi igényt nem tud érvényesíteni a másikkal szemben.

Példa: Ha a munkaadó a megállapodás szerinti bért az elvégzett munka után nem fizeti ki, a feketén dolgozónak nincs lehetősége azt jogi eszközökkel behajtani. Vagy éppen nem tudja elérni, hogy a munkaadó munkavédelmi óvintézkedéseket tegyen.

A munkaadó számára is adódnak hátrányok a fekete munkával. Nem tudja pl. a munkából adódó kárenyhítést a feketén dolgozótól behajtani. Németországban 2004. augusztus 1-én lépett hatályba a fekete munka és illegális munkavállalás elleni törvény, röviden fekete munka elleni törvény (SchwarzArbG). A fekete munka fogalma alatt olyan tevékenység értendő, amely egyúttal az érvényben levő törvények megsértését is jelenti. Ezek közé tartozik:

- Az adótörvény megsértése – adó megkurtítása
- A társadalombiztosítási törvény megsértése
- A hatóságokkal és társadalombiztosítással szembeni közlési kötelezettségek be nem tartása
- iparúzó tevékenység bejelentésének elmulasztása
- ipari cégjegyzékbe történő bejegyzés elmulasztása

A fekete munka fenti törvényi rendelkezéseire vonatkozóan léteznek korlátozások (SchwarzArbG 1 § 3. bek.).

A családtagoknak nyújtott szívességi szolgáltatás,

a szomszédoknak vagy saját magadnak nyújtott segély, melynek nem célja a nyereség, nem minősül fekete munkának, és így nem illegális. Ha a tevékenységet csak csekély díjazás ellenében végzed, a nyereség elérésére irányuló szándék hiányát a törvényhozó teljesültnek ítéli. Ha családtagok, barátok, szomszédok vagy akár kollégák számára önkéntesen munkát végzel anélkül, hogy azért fizetséget várnál, de hálából mégis csak kapsz tőlük egy csekély fizetséget, az nem minősül fekete munkának. A díjazás nagyságára vonatkozóan nem létezik meghatározott határ. Általában azt mondhatjuk, hogy ha a fizetség lényegesen az elvégzett munka gazdasági értéke alatt van, az inkább a nyereség elérésére irányuló szándék hiánya mellett szól és nem tartozik fekete munka fogalmába.

Kényszervállalkozás, mint a fekete munka speciális formája

Úgynevezett kényszervállalkozás akkor áll fenn, ha valaki a szerződése alapján ugyan önálló szolgáltatást vagy üzemi munkát teljesít egy idegen vállalkozás számára, ténylegesen azonban munkaviszonyban nem önálló munkát végez. Sok szabadúszó és önálló esetében valójában látszat önállóságról van szó – csak nem tudnak róla. Ennek jogi és sokba kerülő következményei lehetnek. Ha a hatóságok megállapítják, hogy látszat önállóként dolgozol, utólagosan besorolnak munkavállalónak. A megbízónak visszamenőlegesen meg kell fizetnie minden társadalombiztosítási járulékot és kereseti adót, saját magadnak is be kell fizetned utólag a rád eső társadalombiztosítási járulékot (max. 3 hónap). Előfordulhat, hogy pénzbírságot is kell fizetned, a megbízót nagyon magas pénzbírság is fenyegetheti. Aki önálló, az a saját főnöke, a munkavállalóval ellentétben nem kap utasításokat. Egy bizonyos munka elvégzését fizetik

ki neki, nem a munkaidejét. A munka díja a megbízóval alku tárgyát képezi. Maga dönti el, hogy mikor megy szabadságra. A megbízótól sem fizetett szabadságot, sem betegség esetén nem kap tovább fizetést.

Az önállónak számlát kell írnia, saját munkahelyet tart fenn, szerszámain és munkaanyagait maga vásárolja, a szállítást is maga intézi. Ha gyanítod vagy bizonytalan vagy, hogy látszatra önállóként foglalkoztatnak, keress fel egy tanácsadó irodát!

A témával kapcsolatban bővebb információk találhatóak az alábbi címen:

www.existenzgruender.de

www.fuer-gruender.de

A balesetbiztosítási védelemről fekete munka esetén

Az alkalmazottakat a Társadalombiztosítási törvénykönyv VII, 2 §, 1 bek. 1. sz. értelmében törvényi betegbiztosítás illeti meg. Ez akkor is érvényes, ha az alkalmazott a fent megadott módon fekete munkát végez. A fekete munkát egyébként túlnyomórészt nem függő foglalkoztatási viszony keretében végzik. A fekete munkát végzők jelentős többsége nem a megbízó munkavállalója, hanem üzemi vagy független szolgáltatási szerződés keretében dolgoznak a számára. Az önálló tevékenység formájában végzett fekete munkára azonban rendszerint nem vonatkozik a törvényes betegbiztosítási védelem. A fekete munka által érintett szakmai szervezetek, főleg az építőiparban, csak kérésre biztosítják az önálló tevékenységet (vállalkozók) űzőket munkahelyi baleset és foglalkozási betegségek ellen.

Fekete munka a szociális alapellátás »Grundsicherung« vonatkozásában: Szociális juttatások megszerzése csalárd módon

Aki szociális alapellátásban részesül és fekete munkát végez, segélyezési csalást követ el. Fekete munka esetén a szociális alapellátásban részesülőkkel szemben büntetés szabható ki segélyezési csalás miatt.

A „Grundsicherung” esetén olyan szociális juttatásról van szó, amely olyan emberek alapbiztosítását szolgálja, akiknek a bevétele nem elegendő. Ezért aki ilyen segítyt kap, köteles minden bevételét a munkaügyi központban bejelenteni. Aki fekete munkával szerzett jövedelmét eltitkolja annak érdekében, hogy szociális alapellátásban részesülhessen, büntetést követ el.

A büntető törvénykönyv 263 §-a pénzbüntetéssel vagy 5 évig terjedő szabadságvesztéssel rendeli büntetni. Ezen felül rendszerint a kapott juttatás beszüntetésével vagy csökkentésével is számolni kell. Fekete munkát nem csak munkanélküliek és önállók végeznek.

Sok alkalmazott is dolgozik bejelentett munkáján felül feketén, hogy némi mellékkeresethez jusson. Ha azonban a munkaadó tudomást szerez a munkavállalója által végzett fekete munkáról, az azonnali felmondás oka lehet. Így lehetséges ez például abban az esetben, ha a fekete munkát a munkaadó valamely versenytársa számára végzi.

Illegális munkavállalás

Illegális munkavállalás alatt a következőt értjük:

- a szükséges tartózkodási jogcímmel és munkavállalási engedéllyel nem rendelkező külföldiek foglalkoztatása és az ilyen külföldiek hasonló német munkavállalóknál kedvezőtlenebb munkafeltételekkel történő foglalkoztatása (illegális külföldi foglalkoztatás).

Megjegyzés: 2007. augusztus 28-tól a harmadik országbeli külföldieknek akik önálló vállalkozókként szeretnének dolgozni tartózkodási engedélyre van szükségük amely megengedi, hogy ilyen tevékenységeket végezzenek.

Figyelmeztetés: 2007. augusztus 28-a óta az önálló tevékenységet folytató nem európai uniós tagállamból származó külföldiek számára is szükséges tartózkodási jogcím, ami a tevékenység űzésére feljogosítja.

- foglalkoztatás anélkül, hogy a minimálbérre vonatkozó törvényi szabályozás (MiLoG), a munkavállalók kiküldetéséről szóló törvény (AEntG) vagy a munkaerőkölcsönzési törvény (AÜG) szerinti minimálbért vagy az AEntG szerinti minimális munkavállalási feltételeket (például fizetett szabadság, német szabadságpénztárba történő járulékfizetési kötelezettség) betartanak.
- illegális munkaerő-kölcsönzés nem európai uniós vállalkozóknak (illegális munkaerő-kölcsönzés); a munkaerő-kölcsönzés alapvetően engedélyköteles, építési vállalkozás számára a munkaerő-kölcsönzés alapvetően tilos.

Az itt felsorolt kötelességek és feltételek, amelyek ellenőrzése a vámigazgatási hatóságok jogköre, nem a fekete munkáról szóló törvényből adódnak, hanem más jogszabályi előírásokból, például társadalombiztosítási törvény, a jövedelemadóról szóló törvény, az ipar-törvény, a tartózkodási törvény, a minimálberről szóló törvény, a munkavállalók kiküldetéséről szóló törvény vagy a munkaerőkölcsönzésről szóló törvény.

Hol lehet a fekete munkát bejelenteni?

A fekete munka és illegális munkavállalás elleni küzdelemben rendelkezésére áll az illetékes vámhivatal fekete munka pénzügyőrség munkaterülete, ahol az esetleges fekete munkára vonatkozó észrevételeidet megteheted írásban vagy telefonon. A nevedre és adataidra alapvetően az adatvédelmi rendelkezések vonatkoznak, így azok illetékteleneknek nem adhatók tovább. Észrevételeidet természetesen névtelenül is leadhatod. A fekete munka és az illegális foglalkoztatás elleni küzdelem több más hatóság támogatását is igényli. A következő hatóságok és ügynökségek kötelesek együttműködni egymással – adóhatóságok, Szövetségi Logisztikai és Mobilitási Hivatal (BALM), szövetségi foglalkoztatási ügynökségek, egészségügyi biztosítások, nyugdíjbiztosító intézmények, szakmai szövetségek, kereskedelmi hatóságok, szociális szolgáltatások, az „Asyl” törvény szerint illetékes hatóságok, a külföldi hatóságok, a szövetségi hálózati ügynökségek, az országok rendőri felügyeleti hatóságok, az ipari biztonsági hatóságok, a közszolgálati hivatalok.

Mit ellenőriz a vám?

A vám fekete munka pénzügyőrségének alkalmazottai többek között ellenőrzik, hogy

- a munkaadó rendszeren bejelentette-e a nála foglalkoztatottakat a társadalombiztosítás felé,
- szociális juttatásokat, például a munkanélküli segélyt és a szociális alapellátást nem jogosulatlanul igénylik-e,
- a munkaigazolások és mellékjövedelem igazolásokat rendszeren kiállították-e,
- külföldiek nem végeznek-e kereső tevékenységet a megfelelő engedélyek hiányában,
- nem foglalkoztatják-e a külföldieket kedvezőtlenebb munkafeltételek mellett, mint ahogyan a hasonló hazai munkavállalókat foglalkoztatják,
- betartják-e a munkafeltételeket, például a minimálbér törvény szerint minimálbér (MiLoG), a munkavállalók kiküldetéséről szóló törvény szerinti ágazati minimálbér (AEntG), valamint a munkaerő-kölcsönzésről szóló törvény (AÜG) szerinti legkisebb bérszint kifizetése,
- támpontok arra vonatkozólag, hogy az adófizetésre kötelezettek a szolgáltatási vagy munkateljesítményükből származó adózási kötelezettségüket nem teljesítik, mint pl. a kereseti adó és a forgalmi adó megfizetése.

A vám az ellenőrzést előzetes bejelentés és gyanúsítás nélkül végzi. Az elmúlt időszakokat is előveszi.

A munkavállalók és önálló tevékenységet folytatók részéről bemutatni szükséges iratok:

- személyi igazolvány, útlevel, útlevel vagy helyettesítő igazoló iratok,
- külföldiek esetében: útlevel, útlevel helyettesítő irat, tartózkodási jogcím, Duldung, tartózkodási engedély.

A munkaadónak nyomtatékosan, írásban fel kell hívnia a munkavállalók figyelmét, hogy a személyi igazolványt, útlevelet, útlevel vagy igazolvány helyettesítő iratot maguknál kell tartaniuk és kérésre igazolniuk kell magukat. Ezt az útmutatót a szolgáltatás vagy munkateljesítés idejére meg kell őrizni és kérésre fel kell mutatni.

Minimálbér elleni vétség?

A vámigazgatásnak csak a munkaadó minimálbér elleni vétségeinek megbüntetése a felelőssége. A minimálbér kifizetésére vonatkozó követelésednek polgári jogi úton kell érvényt szerezned. Ha a munkáltatók nem fizetik ki a törvényes minimálbért, nem tartják be a kollektív szerződéseket, vagy megsértik az ágazati szabályokat (pl. az ápolási vagy a munkaerő-kölcsönzési ágazatban), akkor a munkaügyi bíróság előtt peres úton érvényesítheted a neked járó munkafeltételeket és fizetéseket. Az olyan törvények, mint a minimálberről szóló törvény (MiLoG), a munkavállalók kiküldetéséről szóló törvény (AEntG) vagy a munkaerő-kölcsönzésről szóló törvény (AÜG) ezeknek a minimumszabványoknak a biztosítását szolgálják. Ennek során munkaügyi bírósághoz adhat be keresetet. Ha a munkaadót a MiLoG 13§-a vagy az AEntG 14§-a értelmében megbízottként másik vállalkozás (megbízó) bízta meg a munka- vagy szolgáltatás teljesítésével, akkor a munkavállaló a megbízóval szembeni

igényét a törvényesen elrendezett kezességvállalásból is érvényesítheti a német munkaügyi bíróságok előtt. A kereset benyújtása nem korlátozódik a német munkavállalókra. A Németországba kiküldött munkavállalók is indíthatnak keresetet a külföldi székhelyű munkaadóikkal, de a megbízóval szemben is a német munkaügyi bíróságokon az AEntG szerint a kollektív szerződéses munkafeltételek vagy a MiLoG szerinti törvényes munkafeltételek biztosítása érdekében. A kereset csak a Németországbeli foglalkoztatásuk idejére korlátozódhat.

A fekete munkával és az illegális munkavállalással kapcsolatosan bővebb információk találhatóak a következő címen: **www.zoll.de**.

További információkat, elérhetőségeket és fogadói időket honlapunkon, a **www.babs-online.eu** oldalon találsz.

Felelősség kizárása:

Ez a dokumentum általános jellegű információkat nyújt tájékoztatási céllal. A benne foglaltak helyességére szavatosságot nem vállalhatunk, ezekre alapozva jogi igényekkel fellépni nem lehet.

Kiadó:

IGR ELAN e.V. – Beratungsstelle für ausländische Beschäftigte
in Sachsen (BABS)

Schützenplatz 14, 01067 Dresden

Tel. +49 351 8509 2730

info@babs-online.eu

www.babs-online.eu

Állapot: Mai 2026

Design: Ö GRAFIK agentur für marketing und design

www.babs-online.eu

Tanácsadás

Diese Maßnahme wird mitfinanziert mit
Steuermitteln auf Grundlage des vom
Sächsischen Landtag beschlossenen Haushaltes.

